

Conditions and Needs of the People in Development of Border Areas: A Case Study of Taba market, Takbai District, Narathiwat Province

Hasan Akrim Dongnadeng

Faculty of Political Science,
Prince of Songkla University, Thailand

Pantitra Makthong

Faculty of Political Science,
Prince of Songkla University, Thailand

Chayanit Bunchoo

Faculty of Political Science,
Prince of Songkla University, Thailand

Abstract

The development of border trade areas is a delicate matter since each area has different situational contexts. Studying the current situation and the needs of the people in the area is, therefore, important. This research aims to study the current situation and the needs of the people for the development of the Taba market area in Tak Bai district, Narathiwat province. This is a qualitative research study conducted by observing the environmental context of the Taba market and conducting in-depth interviews with two groups of key informants, consisting of 12 individuals selected by using a purposive sampling method. The sample includes two leaders and ten members of the public who reside in the Taba market area. The data analysis is performed using thematic analysis. As for the findings, they reveal that: (1) economically, there is a lack of support for the people, as they need capital, job creation, and a safety net; (2) socially, the current development is in accordance with the situational and cultural contexts of the people, though more development plan details are needed; (3) on infrastructure, it does offer comfort, yet it still lacks public toilets, which are urgently needed; and (4) in terms of spatial management, individuals who are close to the leaders can participate in sharing opinions, and the people need spaces for voicing their opinions. In fact, security is currently unpredictable, so the people need security agents in charge to look after the area. This research suggests making public relations efforts and creating understanding with the people in the area, including offering opportunities for opinion expression through a variety of channels as conveniently as possible.

Keywords

conditions, needs, development, border areas, Ta Ba market

CORRESPONDING AUTHOR

Hasan Akrim Dongnadeng, Major of Public Policy, Faculty of Political Science,
Prince of Songkla University, Pattani Campus, 181 Charoenpradit Rd, Rusamilae, Mueang, Pattani,
94000, Thailand. Email: arsun.do@psu.ac.th

© College of Local Administration, Khon Kaen University. All rights reserved.

สภาพและความต้องการของประชาชน ในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน : กรณีศึกษา ตลาดตาบอ อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา

ฮาซันอักริม ดงนะเต็ง

คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พันธิตรา มากทอง

คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชฎานิษฐ์ บุญชู

คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดนมีความละเอียดอ่อน เพราะแต่ละพื้นที่อยู่ในสภาพบริบทที่แตกต่างกัน การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนจึงสำคัญ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ตลาดตาบอ อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตบริบทแวดล้อมของตลาดตาบอ และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 กลุ่ม รวม 12 คน ที่คัดเลือกด้วยวิธีเจาะจง ประกอบด้วย ผู้นำ 2 คน และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตลาดตาบอ 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์แก่นสาระ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันขาดการส่งเสริมช่วยเหลือประชาชน ประชาชนต้องการให้มีการสนับสนุนเงินทุน การสร้างอาชีพ และให้ความช่วยเหลือเมื่อเจอปัญหา 2) ด้านสังคม ปัจจุบันการพัฒนาสอดคล้องกับสภาพบริบทและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนต้องการรับรู้รายละเอียดของการพัฒนา 3) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจุบันมีความสะดวก แต่มีเรื่องห้องน้ำที่ไม่เพียงพอและประชาชนต้องการให้พร้อมบริการ 4) ด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ปัจจุบันมีเพียงคนใกล้ชิดผู้นำที่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และในเรื่องของความปลอดภัยปัจจุบันไม่สามารถคาดเดาได้ ประชาชนต้องการให้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลงานวิจัยนี้เสนอแนะให้มีการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ รวมถึงเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางที่หลากหลายได้อย่างสะดวก

คำสำคัญ

สภาพ, ความต้องการ, การพัฒนา, พื้นที่ชายแดน, ตลาดตาบอ

บทนำ

พื้นที่ชายแดนถือเป็นพื้นที่สำคัญ มีส่วนทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งรัฐบาลมีการให้ความสนใจและมีการสนับสนุนในเรื่องของเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีการออกนโยบายรองรับพื้นที่ชายแดน เพื่อให้พื้นที่นั้นมีระเบียบและอยู่ในกฎหมายที่คุ้มครองไว้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายรองรับพื้นที่ชายแดน แต่สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในพื้นที่ชายแดน คือความต้องการของประชาชน เพราะพื้นที่ชายแดนเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหว การนำนโยบายใด ๆ ไปใช้ในพื้นที่ที่ประชาชนไม่ยินยอม อาจจะทำให้พื้นที่ชายแดนไม่สามารถพัฒนาไปสู่ทิศทางที่ดีได้ ความต้องการของประชาชนบริเวณพื้นที่ชายแดนจึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนา (Piyanonthasin, 2017) ทั้งนี้ Panyadee and Chaoprayoon (2018) ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากโครงการพัฒนาระหว่างประเทศต่อการท่องเที่ยวชายแดน และพื้นที่เชื่อมโยงของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า โครงการพัฒนามีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบ ซึ่งผลกระทบทางบวก คือ ก่อให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การเชื่อมโยงระหว่างประเทศ การค้าและการลงทุน แต่ในทางลบ คือ ภายหลังการพัฒนาเส้นทางคมนาคมและการเปิดด่านชายแดน ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพราะนักท่องเที่ยวผ่านด่านไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยที่ไม่แวะเที่ยวหรือแวะพัก ซึ่งทำให้แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ประเทศไทยเป็นแค่ทางผ่าน ส่วนเศรษฐกิจเมืองชายแดนก็จะซบเซาจนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่

พื้นที่ด่านชายแดนภาคใต้ มีลักษณะสำคัญคือแม้จะมีการแบ่งเขตภูมิศาสตร์อย่างชัดเจน แต่ยังคงมีความเป็นเนื้อเดียวกันในพรมแดนทางวัฒนธรรมในความเป็นมลายูของผู้คนในพื้นที่ โดยมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น มีอัตลักษณ์ร่วมทางชาติพันธุ์ ศาสนาและวัฒนธรรม และแม้จะมีปัจจัยเรื่องสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ประชาชนในพื้นที่ชายแดนทั้งสองฝั่งประเทศไทยและประเทศมาเลเซียยังมีความสัมพันธ์ไปมาหาสู่อยู่อย่างต่อเนื่อง ด่านชายแดนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยและมาเลเซียมีอยู่ 4 ด่าน ได้แก่ ด่านเบตง จังหวัดยะลา

ด่านสุไหงโกลก ด่านบูเก๊ะตา และด่านตากใบ จังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามในบรรดาด่านชายแดนทั้ง 4 ด่าน พบว่าด่านตากใบ เป็นด่านที่ไม่มีเส้นทางคมนาคมทางบกเชื่อมโยงประเทศไทยและมาเลเซีย มีการคมนาคมผ่านแพขนานยนต์เท่านั้น (Makeng, 2020) โดยในบริเวณด่านชายแดน

ตากใบ มีตลาดตาบา ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส อยู่ห่างจากตัวอำเภอตากใบประมาณ 3 กิโลเมตร ซึ่งเป็นเส้นทางในการเข้าออกของการท่องเที่ยวและการค้าระหว่างประเทศของไทยกับมาเลเซียที่สำคัญ ตลาดตาบามีลักษณะของการค้าชายแดนที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างกัน ผู้ค้าส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดน (E-sor et al., 2021) สินค้าที่ทำการค้าขายมีหลายประเภท เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารแห้ง อาหารสำเร็จรูป สินค้าที่จำเป็นต่อการใช้ในชีวิตประจำวัน (Makeng, 2020; E-sor et al., 2021) สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณตลาดตาบา พบว่าสินค้าที่การค้าขายในบริเวณตลาดตาบา ส่วนใหญ่เป็นขายสินค้าที่ได้รับมาจากฝั่งประเทศมาเลเซีย มีทั้งที่จ่ายภาษีอย่างถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้พื้นที่ด่านชายแดนตากใบมีประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ จากการที่มีโครงการสร้างสะพานคู่ขนาน โดยในเดือนกรกฎาคม 2565 เลขาธิการ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีการหารือกับทางที่ปรึกษารัฐมนตรีคมนาคมของประเทศมาเลเซีย และมีการผลักดันให้มีการสร้างสะพานคู่ขนาน ข้ามแม่น้ำโกลก

(ไทย-มาเลเซีย) เพื่อเป็นการยกระดับการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น และกระตุ้นการท่องเที่ยวให้แก่พื้นที่ชายแดนได้ โดยจะมีการสร้างจากฝั่งไทย และใช้พื้นที่ของชุมชนตาบาเพื่อเชื่อมโยงไปยังฝั่งมาเลเซีย (Prasong, 2022) ทำให้ผู้คนที่ย้ายอยู่ในพื้นที่และผู้คนที่มีอาชีพค้าขายมีความกังวลในการสร้างสะพานคู่ขนาน เพราะอาจจะส่งผลกระทบในเรื่องของการค้าขายและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตามการพัฒนาพื้นที่ชายแดนให้เป็นช่องทางการค้าการลงทุนที่สำคัญ โดยการพัฒนาดังกล่าวด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนนั้นเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนมาก เพราะแต่ละพื้นที่อยู่ในสภาพบริบทที่มีความแตกต่างกัน การศึกษาความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนจึงมีความสำคัญ (Piyanonthasin, 2017) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าสภาพปัจจุบันของการพัฒนาพื้นที่ตลาดตาบา อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาส เป็นอย่างไร และประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบามีความต้องการในการพัฒนาพื้นที่อย่างไรบ้าง งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาส ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาในพื้นที่และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาสต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ในพื้นที่ตลาดตาบา อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาส

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ในพื้นที่ตลาดตาบา อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาส ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดน โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดน แนวคิดการบริหารการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และมีมติสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดน

แนวคิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดน เป็นแนวคิดที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณพื้นที่ชายแดนที่สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณาถึงแนวคิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดน ช่วยทำให้เข้าใจประเด็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ชายแดนว่ามีประเด็นสำคัญใดบ้างที่ต้องคำนึงถึงเป็นสำคัญ ทั้งนี้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบประเด็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเรียกร้องจากประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ การดูแลแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวทางการค้า และการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมรองรับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป บนพื้นฐานของเศรษฐกิจที่ทันสมัยและไร้พรมแดน อีกทั้งการดำเนินการในการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดน จะต้องสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ ประชาชนในพื้นที่ควรได้มีส่วนร่วมใน

การพัฒนาและการกำกับดูแลการดำเนินงาน รวมถึงในการดำเนินการหน่วยงานรัฐในระดับภูมิภาคและในระดับท้องถิ่นต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Aeknarajindawat, 2019; Ittakornphan & Busarat, 2021; Toemsil & Saenpakdee, 2019)

แนวคิดการบริหารการพัฒนาพื้นที่ชายแดน

แนวคิดการบริหารการพัฒนาพื้นที่ชายแดน เป็นแนวคิดที่ช่วยให้สามารถเห็นถึงแนวทางที่จะทำให้เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่วางไว้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างราบรื่น ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเขตพื้นที่การค้าชายแดน เพราะการพัฒนาเขตพื้นที่การค้าชายแดนนอกจากจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังต้องมีการคำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค ชุมชน และครัวเรือนอีกด้วย กล่าวได้ว่าเมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ก็จะต้องเกิดระบบเศรษฐกิจแบบครบวงจร และที่สำคัญในระดับชุมชนและครัวเรือนในเขตพื้นที่การค้าชายแดน จะต้องได้รับผลกระทบในทางบวกจากเศรษฐกิจชายแดนที่มาจากการค้าและการลงทุน เช่น เกิดการจ้างงานในพื้นที่มากขึ้นหรือมีการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นผู้ประกอบการ ซึ่งก็จะสามารถทำให้เศรษฐกิจของชุมชนและครัวเรือนดีขึ้นไปด้วย (Piyanonthasin, 2017; Krachangchom et al., 2015; Upatump & Yimwilai, 2017)

มิติสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมิติสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน สามารถสกัดประเด็นสำคัญ เพื่อเป็นกรอบในการวิจัยและใช้ในการสร้างเครื่องมือวิจัยสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ดังที่แสดงใน Table 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์ประเด็นการพัฒนาพื้นที่ชายแดน โดยจำแนกตามมิติสำคัญของการพัฒนาพื้นที่ชายแดนได้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ

Piyanonthasin (2017) กล่าวว่า ในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน จะต้องเกิดระบบเศรษฐกิจแบบครบวงจร และที่สำคัญในระดับชุมชนและระดับครัวเรือนในพื้นที่การค้าชายแดน จะต้องได้รับผลกระทบในทางบวกจากเศรษฐกิจชายแดนที่มาจากการค้าและการลงทุน เช่น เกิดการจ้างงานประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น มีการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นผู้ประกอบการหรือการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้ดีขึ้นทั้งในทางการค้าและการลงทุน (Surifai & Manmart, 2018). ทั้งนี้ Tho-ngeon & Zumitzavan (2019) ได้ศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัย

อยู่ในพื้นที่ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีความคาดหวังเป็นอย่างยิ่งต่อนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และในการพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดน ว่าจะสามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น

Table 1. Core Components for the Border Area Development

Core Component	Description	References
Economy	- Promoting trade and investment. - Supporting local employment and job creation. - Strengthening and empowering local entrepreneurs in the area.	(Tho-ngeon & Zumitzavan, 2019; E-sor et al., 2021; Surifai & Manmart, 2018; Piyanonhasin, 2017)
Society	- Developing in harmony with the local context and people's way of life in the area.	(Aeknarajindawat, 2019; Tho-ngeon & Zumitzavan, 2019; E-soret al., 2021; Siriyom, 2020; Kullabuth, 2019; Sukdanont et al., 2018)
Infrastructure	- Enhancing connectivity, transportation, and logistics to link the area with neighboring regions and countries. - Managing public utilities and infrastructure that support development. - Quality and adequate sanitation management.	(Panyadee & Chaoprayoon, 2018; Aeknarajindawat, 2019; Aeknarajindawat, 2020; Surifai & Manmart, 2018; Piyanonhasin, 2017)
Spatial Management	- Encouraging public participation in regional development. - Ensuring safety and security of life and property for the population.	(Panyadee & Chaoprayoon, 2018; Aeknarajindawat, 2019; Aeknarajindawat, 2020; Isariyanon et al., 2021; Kullabuth, 2019; Sukdanont et al., 2018)

Sources: Compiled from relevant documents and research by the authors.

ด้านสังคม

Tho-ngeon & Zumitzavan (2019) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ถึงแนวทางการพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดน เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โดยตรงไม่ว่าทางบวกหรือทางลบ ทั้งในเรื่องของการถือครองที่ดินทำกิน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเสมอภาคระหว่างชุมชนกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น (Aeknarajindawat, 2019) นอกจากนี้ Sukdanont et al. (2018) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะถึงแนวทางในการพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดนว่า การที่จะพัฒนาพื้นที่ให้มีความสอดคล้องกันกับสภาพบริบทและวิถีชีวิต

ของคนในพื้นที่ชายแดนบริเวณนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนา ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่แต่ละพื้นที่โดยเฉพาะ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Aeknarajindawat (2019) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดนเพื่อความยั่งยืน พบว่า หนึ่งในสาระสำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Aeknarajindawat (2020) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดมุกดาหาร โดยการพัฒนาระบบขนส่ง เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก ทางอากาศ และทางรางอย่างครอบคลุม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด การพัฒนาพื้นที่เป็นท่าเรือบกเพื่อเป็นศูนย์การค้าและการทางด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสุขภาพ เป็นต้น แต่ทั้งนี้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมก็ไม่ได้มีแค่ผลกระทบในทางบวก เพราะนอกจากนี้ก็ยังมีผลกระทบในทางลบ คือ ภายหลังการพัฒนาเส้นทางคมนาคม รวมถึงการเปิดด่านชายแดน ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพราะนักท่องเที่ยวผ่านด่านไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยที่ไม่แวะเที่ยว ซึ่งทำให้แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ประเทศไทยเป็นแค่ทางผ่าน ส่วนเศรษฐกิจเมืองชายแดนก็จะซบเซาจนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ (Panyadee & Chaoprayoon, 2018)

ด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่

Aeknarajindawat (2020) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกสนับสนุนที่สำคัญที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาพื้นที่มากที่สุด ซึ่งหากขาดการให้ข้อมูลหรือการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนให้กับประชาชน ก็จะทำให้การพัฒนาพื้นที่นั้นขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ Tho-ngeon and Zumitzavan (2019) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้ภาครัฐสร้างความเข้าใจในการพัฒนาพื้นที่ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเสนอแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่ นอกจากนี้ยังพบว่าการพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดน ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบในทางบวก แต่ยังมีผลกระทบในทางลบ ในประเด็นความมั่นคงในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งทางภาครัฐนั้นก็จะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเรียกร้องของประชาชน รวมถึงให้ความช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่จากผลกระทบที่เกิดขึ้น (Aeknarajindawat, 2019)

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากนักวิจัยต้องการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ดังที่ Phunthail (2022) กล่าวว่า ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยจะเป็นข้อมูลด้านความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมาย หรือการนิยามปรากฏการณ์ เหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมและอุดมการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นั้น ๆ

การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์และมีความเกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ โดยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคำถามวิจัย และสามารถตอบคำถามการวิจัยให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยไม่สามารถละเลยได้ (Sutheewasinno & Pasunon, 2016) โดยผู้วิจัยจำแนกผู้ให้ข้อมูลของการวิจัยนี้ เป็น 2 กลุ่ม รวมเป็น 12 คน ประกอบด้วย

ผู้นำในพื้นที่ตลาดตาบา รวม 2 คน โดยมีการคัดเลือกจากผู้นำในชุมชนพื้นที่ตลาดตาบา คือ นายกเทศมนตรีเมืองตากใบ และรองนายกเทศมนตรีเมืองตากใบ และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ เนื่องจากการตอบคำถามหรือการให้ข้อมูลจะมีความสอดคล้องและตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้

กลุ่มประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส รวม 10 คน โดยมีการคัดเลือกประชาชน คือ ต้องเป็นผู้ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ การให้ข้อมูลสามารถให้ข้อมูลด้วยตนเองได้ โดยไม่อยู่ในความควบคุมของผู้อื่น และผู้ให้ข้อมูลต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่นานกว่า 5 ปี ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จึงน่าเชื่อถือและตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ในส่วนของสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตบริบทแวดล้อมและแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 1 คน โดยแบบสังเกตมีรายละเอียดประกอบด้วยสภาพตลาดตาบา พฤติกรรมของประชาชน และผู้ค้าในตลาดตาบา ส่วนแบบสัมภาษณ์มี 1 ชุด ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้นำในชุมชนเทศบาลเมืองตากใบ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลาดตาบา โดยแบบสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ เพศ อายุ รายได้ ศาสนา วุฒิการศึกษา 2) สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส 3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยแบบสัมภาษณ์จะใช้ข้อความในลักษณะเดียวกันแต่ปรับเปลี่ยนสำนวนเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่ต่างกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตบริบทแวดล้อมของตลาดตาบา และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีการลงพื้นที่สัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยตรงและผู้สัมภาษณ์มีการนัดหมาย

ล่วงหน้าตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ ขั้นตอนในการสัมภาษณ์มีการเชิญชวนให้เข้าร่วมวิจัย และให้ผู้ให้ข้อมูลหลักพิจารณาในใบพิทักษ์สิทธิ์ตามความสมัครใจ และขออนุญาตบันทึกภาพ บันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30-40 นาที เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยมีการประยุกต์ใช้กระบวนการวิเคราะห์จาก Dongnadeng et al. (2021) รายละเอียดดังนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูลหลังจากสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยนำข้อมูลและเอกสารที่จัดบันทึกและเสียงที่บันทึกมาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล หากมีข้อมูลที่ขาดตกไปจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสามารถเติมข้อมูลให้ครบถ้วนก่อนทันที โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และดำเนินการภายใน 30 นาทีหลังจากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ข้อมูลนั้นเกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด เมื่อข้อมูลครบถ้วนก็สามารถรวบรวมเอกสารไว้ฉบับเดียวกัน และเรียบเรียงตามประเด็นคำถาม

2) ขั้นการอ่านข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้อ่านบันทึกหรือการบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์ หรือรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ผู้วิจัยได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น และสามารถเข้าใจถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างดี และเพื่อสามารถนำข้อมูลไปเรียบเรียงในขั้นตอนของการจัดเรียงข้อมูลได้

3) ขั้นการจัดเรียงเรียงข้อมูลในแต่ละประเด็นของการสัมภาษณ์ โดยมีการนำข้อมูลมาเรียบเรียงลำดับแบบชัดเจน เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ และสรุปผลการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มผู้นำและกลุ่มประชาชน ทำให้สามารถเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาพื้นที่ให้ยั่งยืนได้

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก

จากการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ข้อมูลทั่วไปพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 27 – 70 ปี นับถือศาสนาอิสลาม มีอาชีพค้าขาย รองลงมา คือ มอเตอร์ไซด์รับจ้างและแม่บ้าน รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้นำในพื้นที่ตลาดตาบา คือ นายกเทศมนตรีเมืองตากใบ และรองนายกเทศมนตรีเมืองตากใบ

สภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน

จากการสังเกตบริบทแวดล้อมของตลาดตาบาและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 2 กลุ่ม คือ ประชาชนในพื้นที่ตลาดตาบา และผู้นำในพื้นที่ตลาดตาบา สามารถสรุปข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน แบ่งตามมิติสำคัญ ดังรายละเอียดใน Table 2

Table 2. The Current Conditions and Needs of the People for the Border Area Development

Components	Sub Components	Current Conditions	Needs
Economy	▪ Promoting trade and investment.	- There is no oversight or promotion from any authorities; only the local merchants themselves have to manage the issues that arise. - The border has been opened to facilitate the convenience of Thai and Malaysian people for normal shopping and travelling. - A new market has been created to stimulate the economy.	- Demand an assurance that there is management and improvement of the sales area to make it suitable. - Demand financial support provision for investment to help the business grow in order to attract tourists. - Desire to attract investors to improve the local economy and have thriving trade.
	▪ Supporting local employment and job creation.	- There is not much promotion of livelihoods and job opportunities for the people in the area. - Some people migrate to Malaysia to work and earn income in order to provide for their families. - There are efforts to promote and train people in various skills so that they can engage in self-employment, including opening street markets. - There is not much assistance or support for businesses in the area to strengthen and empower them.	- Desire to promote the community with employment, earn a better income, and enable the people in the area to sustain their own livelihoods. - Demand various guidance provisions on how to create livelihoods and generate income.
	▪ Strengthening businesses in the area.	- There is continuous assistance to businesses in the area, and various methods are used to support business owners, even during the COVID period, by offering free business lots.	- Demand responsible authorities to have more involvement to promote and assist business owners when they encounter various problems. - Demand responsible agencies to consider reducing rental fees

Table 2. The Current Conditions and Needs of the People for the Border Area Development (Cont.)

Components	Sub Components	Current Conditions	Needs
		- The entry of Malaysians has been facilitated to make it easier so that businesses are able to increase their income.	when the economy improves and then gradually increasing prices. - Demand free tourism so that business owners have more autonomy than before. - Demand self-reliance so that there is less reliance on government agencies.
2. Society	▪ Developing in harmony with the local context and people's way of life in the area.	- Development is in harmony with the local context and does not have an impact on the people's way of life in the area. - Sometimes, the public is not aware of the development, which results in the development not aligning with the lifestyle of some of the population.	- Demand relevant agencies to work on development in line with the lifestyles of the people to improve the quality of development in the area. - Demand relevant agencies to provide detailed explanations or inform the public about various development projects.
3. Infrastructure	▪ Enhancing connectivity, transportation, and logistics to link the area with neighboring regions and countries. ▪ Managing public utilities and infrastructure that support development.	- The transportation is convenient, but there are some limitations when it comes to taxes, and the cost of crossing by boat is equally expensive. - Currently, more people prefer using the Su-ngai Kolok Checkpoint for easier access to Malaysia. - No clean tap water is reported and people need to buy water.	- Demand enhanced transportation infrastructure, such as the construction of bridges, in order to increase convenience. - Demand free and flexible transportation, as it will have a positive impact on businesses. - Demand tax relief in the realm of transportation. - Demand clean tap water at the market without having to buy it. - Demand inspections for the cleanliness of tap water in the market area.

Table 2. The Current Conditions and Needs of the People for the Border Area Development (Cont.)

Components	Sub Components	Current Conditions	Needs
	▪ Quality and adequate sanitation management.	- The old restrooms were demolished for the safety of the public. - There is a plan to build new restrooms at the port to provide sufficient convenience for tourists, and there will also be a prayer venue. - There are no public restrooms at the market for the public or tourists. There are only private bathrooms that require payment because new restrooms have not been constructed yet.	- Demand clean, conveniently located restroom facilities serving both the public and tourists. - Demand enhanced convenience and safety for the public. - Demand the construction of a prayer hall building.
4. Spatial Management	▪ Encouraging public participation in regional development. ▪ Ensuring safety and security of life and property for the population.	- There is no opportunity for the public to participate in the development process, and those who are involved are mostly close to those in charge. - Business leaders and traders are invited to participate in discussions, provide input, and contribute to the development. - Security is maintained by deploying military and police personnel to patrol and ensure the safety of the area. - Security cannot be predicted due to the incidents of unrest in three provinces as well as the issue of drug addiction.	- Seek increased engagement and advocacy in development. - Demand improved communication, public involvement, and collaboration between the municipality and the community. - Demand enhanced security measures and addressing drug addiction to mitigate theft. - Desire reassuring activities to restore a sense of safety in the area.

Source: Data from interviews with the key informants (n = 12)

จาก Table 2 สามารถนำเสนอรายละเอียดผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญครอบคลุมมิติสำคัญของการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 4) ด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยมีประเด็นที่สำคัญ สามารถนำมาอภิปรายผลในรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันการพัฒนาพื้นที่ในตลาดตาบาขาดการดูแลหรือส่งเสริมในด้านการค้าและการลงทุน รวมไปถึงเรื่องของอาชีพและการจ้างงาน มีเพียงแค่ผู้ประกอบการที่จัดการปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นโดยลำพัง ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก P8 ที่ยืนยันว่า “มีเพียงแค่เราที่จะต้องดิ้นรนกันเอง เพราะมันเป็นเรื่องของเรา” และสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก P3 ที่ยืนยันว่า “มีแค่ลงพื้นที่หาข้อมูล แต่พอถึงเวลาก็ไม่มาทำ” ซึ่งประชาชนในพื้นที่มีความต้องการให้มีการสนับสนุนเงินทุนในการลงทุนให้กิจการเติบโตขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก P8 ที่ระบุว่า “หากกิจการเราใหญ่ขึ้น ตลาดตาบาก็ใหญ่ขึ้น มันก็จะดึงดูดให้คนเข้ามาจับจ่ายมากขึ้นไปด้วย” และต้องการให้มีการจัดการดูแล ปรับปรุงพื้นที่ให้มีความเหมาะสม มีการชี้แนะแนวทางให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งผลการวิจัยที่ประชาชนมีความต้องการให้มีการสนับสนุนการลงทุน สอดคล้องกับ Kwanmanit (2017) ที่กล่าวว่า การพัฒนาพื้นที่โดยการส่งเสริมการลงทุน ถือเป็นหนึ่งในนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัว เช่น การส่งเสริมด้านการลงทุน สิทธิพิเศษทางด้านภาษีอากร ความพร้อมของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน รวมถึงปัจจัยการผลิต เป็นต้น โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการค้า การบริการ การเกษตร และการท่องเที่ยว

ด้านสังคม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันการพัฒนามีความสอดคล้องต่อบริบทของพื้นที่ และไม่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก P4 ที่ระบุว่า “มีการบริหารเข้ากันกับพื้นที่ และความเป็นอยู่ของชาวบ้าน” ซึ่งประชาชนในพื้นที่มีความต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน เพื่อให้พื้นที่มีการพัฒนาที่ดีขึ้น และสามารถทำให้ประชาชนมีความมั่นใจ เชื่อใจในหน่วยงานว่าทุกการพัฒนาจะนำไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ นักวิจัยส่วนหนึ่งที่เสนอแนะว่าการพัฒนาพื้นที่ชายแดนต้องมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน (Tho-ngeon & Zumitzavan, 2019; Aeknarajindawat, 2019; Sukdanont et al., 2018)

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันการคมนาคมและการขนส่งระหว่างตลาดตาบาและประเทศมาเลเซีย มีขนส่งที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ประเทศมาเลเซียเริ่มมีการขนส่งระหว่างตลาดตาบามากขึ้น ทำให้ตลาดตาบามีการฟื้นตัวในเรื่องของเศรษฐกิจที่ดีขึ้น หลังจากที่เจอกับสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ซึ่งประชาชนมีความต้องการให้มีความเสรี และมีความคล่องตัวที่ดีในการขนส่งเหมือนในอดีต เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาที่ดีขึ้น และมีการลดภาษีในการขนส่ง ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก P8 ที่สะท้อนว่า “การคมนาคมและการขนส่ง เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับพื้นที่การค้าชายแดน เพราะฉะนั้นจะต้องมีความคล่องตัวและเพียงพอ” ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ Aeknarajindawat (2019) และ Aeknarajindawat (2020) ที่เสนอแนะให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ชายแดน

ด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่

ในด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันขาดการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนา และผู้ที่มีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นคนใกล้ชิดกับผู้นำ ซึ่งประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในการแสดงความคิดเห็น และอยากเป็นกระบอกเสียงในการพัฒนา ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก P4 ที่ระบุว่า “อยากให้รับฟังความเห็นจากคนที่ทำกินในตลาดตาบา เพราะคนในพื้นที่จะรู้ดีกว่าคนนอกพื้นที่” เช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลหลัก P10 ที่กล่าวว่า “อยากให้รับความคิดเห็นของประชาชนบ้าง จะได้รู้ถึงปัญหาแล้วสามารถแก้ไขได้ตรงจุด” ดังที่ Aeknarajindawat (2020) ศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกสนับสนุนที่สำคัญที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาพื้นที่มากที่สุด สอดรับกับข้อเสนอของนักวิจัยส่วนหนึ่งที่เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ควรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและการกำกับดูแลการดำเนินงาน (Aeknarajindawat, 2019; Ittakomphan & Busbarat, 2021; Toemsil & Saenpakdee, 2019)

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ในพื้นที่ตลาดตาบาความปลอดภัยและความมั่นคงในด้านชีวิตและทรัพย์สิน ไม่สามารถคาดเดาความปลอดภัยได้ เนื่องจากมีเหตุการณ์ความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ามาทำให้ภาพลักษณ์ตาบาไม่ปลอดภัย ทำให้ประชาชนมีความต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลความปลอดภัย เพื่อความสบายใจและความปลอดภัยในด้านชีวิตและด้านทรัพย์สิน ทั้งนี้ Sanyakul (2017) กล่าวว่า เหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นมาจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มก่อเหตุในพื้นที่กับรัฐบาล เมื่อความขัดแย้งเป็นจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงความเป็นมาของความขัดแย้งเพื่อหาทางต้นเหตุของปัญหา นำไปสู่การแก้ไขปัญหา

องค์ความรู้จากการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนในตลาดตาบา อำเภอดงตาล จังหวัดนครราชสีมา ได้องค์ความรู้จากงานวิจัยกล่าวคือ ประชาชนในพื้นที่มีการกล่าวถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการ โดยมีมิติสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันขาดการส่งเสริมการช่วยเหลือทั้งประเด็นการส่งเสริมการค้าและการลงทุน การส่งเสริมอาชีพและการจ้างงานประชาชนในพื้นที่ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยประชาชนนั้นได้มีความต้องการให้มีการสนับสนุนทั้งในส่วนของเงินทุน การชี้แนะแนวทางสร้างอาชีพ การเข้าช่วยเหลือผู้ประกอบการเมื่อเจอกับปัญหา 2) ด้านสังคม ปัจจุบันการพัฒนาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ ทั้งนี้ประชาชนก็ยังต้องการที่จะได้รับรู้ถึงรายละเอียดในเรื่องของการพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น 3) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจุบันการคมนาคมมีความสะดวก แต่ค่าเรือข้ามฟากแพงขึ้นเป็นเท่าตัวและความเสรีในการขนส่งลดลง มีการอำนวยความสะดวกไฟฟ้าและน้ำประปาให้แก่พ่อค้าแม่ค้าในตลาดได้ดีแค่เพียงบางส่วน มีประชาชนอีกส่วนที่จะต้องซื้อน้ำประปาใช้กันเอง และมีการรื้อถอนห้องน้ำเดิมเพื่อสร้างห้องน้ำใหม่ที่สะดวกกว่าเดิม ซึ่งประชาชนก็ต้องการให้การขนส่งมีความเสรีคล่องตัว มีน้ำประปาที่สะอาดและไม่ต้องซื้อ และมีห้องน้ำที่พร้อมให้บริการ 4) ด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ปัจจุบันผู้ที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีเพียงคนที่อยู่ใกล้ชิดผู้นำเท่านั้น ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ก็ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการ

แสดงความคิดเห็นเช่นกัน และปัจจุบันพื้นที่ตลาดตาบ่าไม่สามารถคาดเดาความปลอดภัยได้ เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบของสามจังหวัด ซึ่งประชาชนก็ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลความปลอดภัย เพื่อความสบายใจทั้งเรื่องชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ตลาดตาบ่า สามารถสรุปองค์ความรู้ ดังแสดงใน Figure 1.

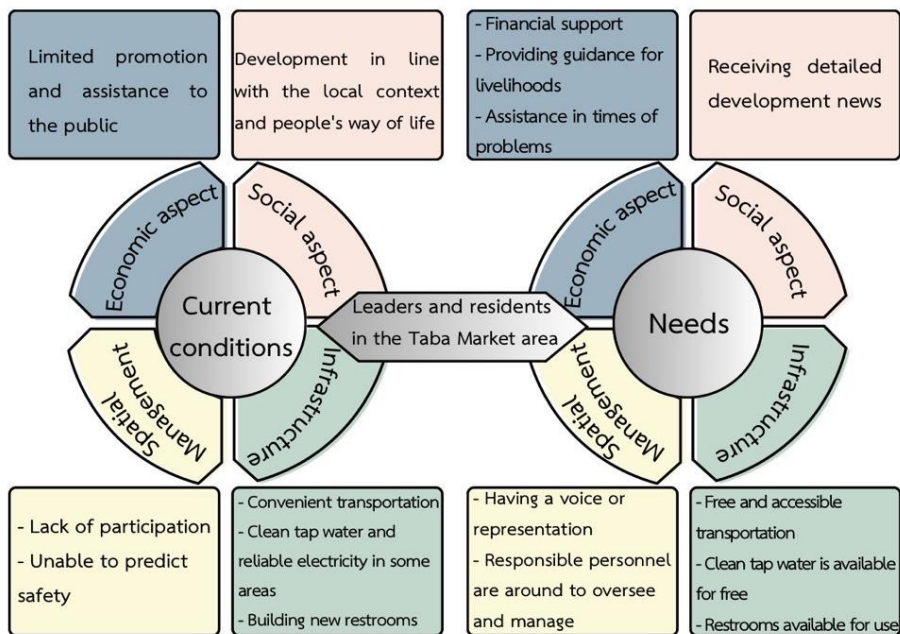

Figure 1. The Current Situation and Needs of the People for the Border Area Development

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า การส่งเสริมและการช่วยเหลือยังไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการลงพื้นที่เข้าไปพูดคุยกับประชาชนโดยตรง เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาหรือสิ่งที่ประชาชนต้องการ และหาแนวทางแก้ไขหรือส่งเสริมเศรษฐกิจให้ดีขึ้นอย่างตรงจุด
2. ผลการวิจัยด้านสังคม พบว่า ประชาชนต้องการได้รับรู้ถึงข่าวสารการพัฒนา รวมถึงผลการวิจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการพัฒนาสุขภาพทางเทศบาลจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการพัฒนา และสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน รวมถึงมีช่องทางที่หลากหลายให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น
3. ผลการวิจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ปัจจุบันค่าเรือข้ามฟากแพงขึ้นเป็นเท่าตัวและความสะดวกในการขนส่งลดลง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้ามาดูแลเรื่องค่าเรือข้ามฟาก และบริหารจัดการขนส่งให้มีความคล่องตัวมากขึ้น รวมถึงการเข้ามาดูแลเรื่องน้ำประปาให้เพียงพอ และมีคุณภาพด้วย เนื่องจากพ่อค้าแม่ค้าในตลาดบางส่วนต้องซื้อน้ำใช้กันเอง

4. ผลการวิจัยด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ พบว่า ปัจจุบันพื้นที่ตลาดบาไม่สามารถคาดเดาความปลอดภัยได้ เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนก็ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลความปลอดภัย เพื่อความสบายใจ ดังนั้นจึงควรมีการจัดเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลความปลอดภัยของประชาชนทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงประชาชนเองก็ต้องช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ด้วย

ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นวิจัยที่ควรดำเนินการในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจการค้าชายแดนที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไข กรณีศึกษาตลาดบา อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาส

References

- Aeknarajindawat, N. (2019). Strategic Sustainable Development for the Special Economic Zone at Border Frontier of Thailand. *Journal of MCU Peace Studies*, 7(1), 179-192. (in Thai)
- Aeknarajindawat, N. (2020). Guidelines for the development of the special economic zone to support the effective policy of the special economic zone on the border of Mukdahan Province. *Journal of Pacific Institute of Management Science*, 6(3), 196-207. (in Thai)
- Dongnadeng, H., Nimket, N., Thiangtham, N., Rongdach, W., & Rongdach, W. (2021). Coping Mechanisms for the COVID-19 Pandemic of Khuan Pring Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Trang Province. *Local Administration Journal*, 14(3), 291-308. (in Thai)
- E-sor, N., Dechochai, U., Muhamad, C., & Khaenumkaew, D. (2021). Border trades between Thailand - Malaysia A Case Study Taba Market, Moo. 1, Jehe Sub-district, Tak Bai District, Narathiwat Province Thailand. *Journal of Human Society Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*, 11(2), 112-131. (in Thai)
- Isariyanon, M., Isariyanon, S., & Silakorn, S. (2021). Community Development of Community Strength to Self-Organization Community of Thung Pho Sub-district, Na Di District, Prachin Buri Province. *Nakhon Lampang Buddhist Colleges Journal*, 10(2), 15-30. (in Thai)
- Ittakomphan, P., & Busbarat, P. (2021). Factors in the formulation of Thailand's policy to promote the Thailand - Malaysia Special Border Economic Zone: A case study on the Songkhla Special Economic Development Zone. *Thai Journal of East Asian Studies*, 25(2), 70-83. (in Thai)
- Krachangchom, S., Boonyanupong, S., Uttharat, S., & Poonsukcharoen, N. (2015). *Final report for The study on the mechanism and the criteria of land use management of border region township for the purpose of supporting the ASEAN Economic Community (AEC): a case study Chiang Khong District, Chiangrai Province*. Chiang Mai University. (in Thai)

- Kullabuth, W. (2019). Policy Proposals for Developing Nakhon Phanom Province from the Border City to Become Special Economic Zone. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 8(2), 185-192. (in Thai)
- Kwanmanit, C. (2017). A Study of Land Transport Network in Songkhla Special Economic Zone: A Case Study of Hatyai-Sadao Motorway. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 13(1), 169-189. (in Thai)
- Panyadee, C., & Chaoprayoon, P. (2018). The Impact of International Development Project on Cross Border Tourism in Thailand and Related Areas. *Mekong-Salween Civilization Studies Journal*, 9(1), 248-261. (in Thai)
- Phunthail, B. (2022). Qualitative Research. *Doctor of Philosophy in Social Sciences Journal*, 1(2), 1-10. (in Thai)
- Piyanonthasin, W. (2017). The Development of Border Trade Area for Trading Investment and Improvement Quality of Life of Public People. *Payap University Journal*, 27(2), 1-13. (in Thai)
- Pongsiri, A., Srisontisuk, S., & Phosing, P. (2019). Framework of Joint Border Management of Border Control Agencies Based on the International Standards for Developing Border Trade and Cross-Border Trade between Thai and Lao PDR in the Northeast. *Journal of Public and Private Management*, 29(1), 23-36. (in Thai)
- Prasong, K. (2022). *Pushing the Thai-Malay parallel bridge across the Kolok River enhancing border trade Stimulate tourism in border provinces*. National News Bureau of Thailand. (in Thai)
- Sanyakul, A. (2017). *A Study of Violent Situations, Peace Negotiation and Appropriate Pattern of Government Organizations for the Southern Border Provinces: A Case Study of Attitude of Local Leaders in Pattani Province*. (master's thesis). Prince of Songkla University, Songkla, Thailand. (in Thai)
- Siriyom, M. (2020). Needs Community Development in Rangsit Municipality, Thanyaburi District, Pathum Thani Province. *Western University Research Journal of Humanities and Social Science*, 6(1), 133-145. (in Thai)
- Sukdanont, S., Pechdin, W., & Tawinnorppanan, P. (2018). Spatial Efficiency Enhancement of Thailand-Myanmar's Cross-border Passes in Chiang Mai Province. *NIDA Development Journal*, 58(4), 100-128. (in Thai)
- Surifai, T., & Manmart, L. (2018). The Roles of Border Trading on Community Economic Development: A Case study of Nongkhai, Nakhonphanom and Mukdahan Province. *Journal of Politics and Governance*, 8(1), 153-176. (in Thai)
- Sutheewasinnon, P., & Pasunon, P. (2016). Sampling Strategies for Qualitative Research. *Parichart Journal, Thaksin University*, 29(2), 31-48. (in Thai)
- Tho-ngeon, P., & Zumitzavan, V. (2019). The Impact of the Development of Special Border Economic Zone on the Well - Being of Residents Residing in the Area: A Case Study of Dontan, Mukdahan, Thailand. *Journal of Politics and Governance*, 9(3), 114-130. (in Thai)
- Toemsil, S., & Saenpakdee, P. (2019). The Development of Special Economic Zone: A Case Study of Nong Khai Province. *Journal of Politics and Governance*, 9(3), 131-145. (in Thai)

Upatump, A., & Yimwilai, C. (2017). The Achievement of Thailand-Myanmar Area Administrative Strategy of Border Bureau Royal Thai Police. *Payap University Journal*, 27(2), 199-214. (in Thai)